Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 20 lipca 1875.

97.

Ustawa z dnia 19 kwietnia 1875,

o przyczynieniu się ze strony skarbu państwa do pokrycia kosztów regulacyi rzeki Gail w Karyntyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowię co następuje:

§. 1.

Skarb państwa przyczyni się do pokrycia kosztów regulacyi rzeki Gail w Karyntyi pod warunkiem, jeżeli wykonanie tego przedsięwzięcia będzie drogą prawodawstwa krajowego zapewnione, a w szczególności, jeżeli pokrycie tych kosztów z funduszów krajowych, a według okoliczności gminnych, tudzież przez inne strony interesowane, o ile państwo nie weźmie ich na siebie, będzie obmyślone, jakoteż, jeżeli Rządowi będzie zawarowane zatwierdzenie projektów ogólnych i szczegółowych, tudzież odpowiednie wpływanie na wszelkie sprawy techniczne i ekonomiczne tego przedsięwzięcia; uczyni to zaś w sposób następujący:

a) Na pokrycie kosztów regulacyi rzeki Gail, preliminowanych w sumie 763.000 zł. doda skarb państwa $^4/_{10}$ a więc ogółem najwięcej 305.200 zł., którą to kwotę wypłacać będzie w ratach rocznych najwięcej po 30.520 zł.;

b) skarb państwa udzieli krajowi Karyntyi pożyczkę bezprocentową, na regulacyą rzeki Gail użyć się mającą, w sumie najwięcej 300.000 zł. w ratach rocznych najwięcej po 30.000 zł. Pożyczka ta ma być zwrócona w 20 równych ratach rocznych, z których pierwsza przypada w lat 10 po skończeniu regulacyi rzeki Gail.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej poleca się ministrowi rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu.

Szebenik, dnia 19 kwietnia 1875.

Franciszek Józef r. w.

Auersperg r. w. **Lasser** r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

98.

Rozporządzenie ministrów handlu, sprawiedliwości i skarbu z dnia 8 czerwca 1875,

tyczący się zmiany ustępu 2 §-fu 501 ustawy karnej o przestępstwach skarbowych.

W wykonaniu ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) i na zasadzie ustawy z dnia 31 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 62) postanawia się co następuje:

1. Zmienia się ustęp 2 §-fu 501 ustawy krajowej o przestępstwach skarbowych z dnia 11 lipca 1835 i w miejsce przytoczonych tamże ilości wagi ustanawia się dla tytoniu ośm kilogramów, dla soli kuchennej dwieście dwadzieścia pięć kilogramów a dla prochu czternaście kilogramów.

2. Rozporządzenie to nabywa mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 1876 i stosowane będzie do przestępstw popełnionych po wejściu onego w wykonanie.

Unger r. w. **Chlumecky** r. w. **Pretis** r. w.

99.

Rozporządzenie tymczasowe ministerstwa rolnictwa z dnia 2 lipca 1875,

tyczące się egzaminowania kandydatów na posady nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych i szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego.

Ażeby kandydatom na posady nauczycieli rolnictwa w szkołach rolniczych i w szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego nastręczyć sposobność udowodnienia zdolności nauczycielskich, będą się odbywały w c. k. akademii rolniczej w Wiedniu egzamina i wydawane będą kandydatom świadectwa uzdolnienia a to z zastosowaniem przepisów następujących.

§. 1.

Ministerstwo wyznacza rokrocznie profesorów, których obowiązkiem będzie odbywać te egzamina jakoteż innych biegłych, którzy mają być do tych egzaminów przybierani.

Atoli jedna i ta sama osoba może być każdego roku ponownie mianowana.

W podobny sposób wyznacza się przewodniczących dla tych egzaminów.

§. 2.

Kandydat, który chce być przypuszczonym do egzaminu podać ma prośbę na początku półrocza do dziekanatu wydziału rolniczego c. k. akademii rolniczej, z dołączeniem opisu swojego życia, w którym głównie przedstawić ma tok kształcenia się i kierunek głównych swoich nauk.

Do prośby dodać należy prócz tego następujące dokumenty:

a) **Gwoli egzaminów uzdatniających do szkół rolniczych:**

Dowód, że chcący zdawać egzamin skończył z dobrym skutkiem przynajmniej niższe gymnazyum, szkołą realną niższą, lub gymnazyum realne, tudzież szkołę średnią gospodarstwa wiejskiego, uznaną za taką przez ministerstwo rolnictwa, i że najmniej przez dwa lata obznajmiał się z praktyką gospodarstwa wiejskiego.

b) **Gwoli egzaminu uzdatniającego do szkół średnich gospodarstwa wiejskiego:**

Dowód, że kandydat uczęszczał przez sześć półroczy jako uczeń zwyczajny do akademii rolniczej w Wiedniu a to najmniej na te przedmioty, które są przepisane do egzaminów zdawanych w celu uzyskania dyplomu i prócz tego, że najmniej przez dwa lata obznajmiał się z praktyką gospodarstwa wiejskiego.

O przypuszczeniu do egzaminu rozstrzyga zwyczajnie dziekanat wydziału rolniczego akademii rolniczej.

Jeżeli zachodzi wątpliwość co do ważności przedstawionych dokumentów albo jak liczyć wykazane nauki lub lata praktyki, udać się należy po rozstrzygnięcie do ministerstwa.

§. 3.

Przedmiotem egzaminu dla kandydatów na posady nauczycieli gospodarstwa wiejskiego w szkołach rolniczych jest cała nauka gospodarstwa wiejskiego w takiej rozciągłości i gruntowności, jak przedmiot ten jest pospolicie wykładany w szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego, a przeto należy tu ziemioznawstwo i klimatologia, nauka uprawy roślin w ogólności i w szczególności, chów zwierząt w ogólności i w szczególności (obiedwie gałęzie produkcyi na zasadzie fizyologii), nauka gospodarki i szacowania — przyczem ma być wszędzie udowodniona umiejętność zastosowania teoryi do przypadków praktycznych.

Kandydatom na posady nauczycieli gospodarstwa wiejskiego w szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego dozwolony jest wybór pomiędzy następującemi grupami przedmiotów:

1. Chemia rolnicza, technologia chemiczna, fizyologia roślin i zwierząt, mineralogia i geognozya, ziemioznawstwo; albo

2. produkcya roślinna, fizyologia roślin, chemia rolnicza, klimatologia, nauka o narzędziach i machinach rolniczych; albo

3. produkcya zwierzęca, fizyologia zwierząt, chemia rolnicza, higienia zwierząt domowych; albo

4. gospodarka i utrzymywanie ksiąg rolniczych, gospodarstwo społeczne z nauką o produkcyi roślinnej i zwierzęcej.

Miarą tego, co od kandydatów ma być na egzaminie wymagane, jest rozciągłość i gruntowność z jaką przedmioty te traktowane są w akademii rolniczej a mianowicie dla uczniów tejże, w obrębie planu nauk (§. 5 statutu) zaleconego przez profesorów wydziału z uwzględnieniem rozwoju i potrzeb nauki; nadto egzamin z któregokolwiek przedmiotu obejmować ma także zastosowanie wiadomości teoretycznych do praktyki z szczególnym względem na odbytą poprzednio przez każdego kandydata praktykę (§. 2). Oprócz egzaminu rozciągniętego na jednę z powyższych grup (1—4) kandydat odbyć ma także kollokwium z przedmiotów innych grup, atoli tylko dla udowodnienia że posiada ogólne wykształcenie rolnicze.

§. 4.

Egzamina są częścią pisemne, częścią ustne; pierwsze dzielą się na wypracowania domowe i klauzurowe.

§. 5.

Do opracowania w domu otrzyma kandydat w przeciągu sześciu tygodni po podaniu się, zadanie z dziedziny jego przedmiotu, które ma być rozwiązane w przeciągu sześciu do ośmiu tygodni.

W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie termin ten może być przedłużony za zezwoleniem ministerstwa lecz nie więcej nad cztery miesiące.

Jeżeli wypracowanie nie mogło być skończone na terminie dla przyczyn usprawiedliwiających, podać należy o wyznaczenie nowego zadania.

Oddając gotowe wypracowanie, oznajmić należy sumiennie jakich źródeł pomocniczych użyło się do opracowania.

Jeżeli kandydat z opisem swojego życia przedstawi jaką pracę własną, która wyszła w druku, zostawia się zdaniu profesora odpowiedniego przedmiotu, delegowanego do egzaminu, orzeczenie w porozumieniu z tym, który jest powołany do przewodniczenia, czy publikacya ta może być przyjęta w miejsce wypracowania domowego.

Przewodniczący oddaje nadesłane wypracowanie domowe profesorom przedmiotów do których odnosiło się zadanie, aby takowe przejrzeli i wydali o niem zdanie na piśmie, poczem wypracowanie egzaminacyjne z dołączeniem tego zdania udziela się także innym biegłym, do egzaminu wezwać się mającym.

Egzaminator przedmiotu poda w swojem uzasadnionem zdaniu wniosek stanowczy czy kandydat ma, czy nie ma być przypuszczony do następnych części egzaminu. W ostatnim przypadku odrzuca się kandydata na czas oznaczony; w pierwszym przypadku otrzyma kandydat pozwolenie na piśmie do zrobienia wypracowania klauzurowego i do zdania egzaminu ustnego, które to obie części egzaminu odbyć się mają w jak najkrótszych odstępach pod koniec półrocza.

§. 6.

Egzamin klauzurowy ma wyświecić jak dalece kandydat rozporządza niewątpliwemi wiadomościami w zakresie dwóch przedmiotów także bez wszelkich środków pomocniczych.

Materyał do swoich wypracowań klauzurowych, z których każde ma być zrobione w innym dniu, w przeciągu najwięcej ośmiu godzin i pod nieustannym dozorem, tak wybrać należy, aby jedno odnosiło się wyłącznie do istoty przedmiotu a drugie do tejże ze względem na dydaktykę lub metodykę.

Wypracowania klauzurowe oceniane będą podług tych samych przepisów co domowe (§. 5).

§. 7.

Egzamin ustny ma uzupełnić, jeżeli tego potrzeba, wynik poprzedniczych egzaminów pisemnych głównie z tych przedmiotów, na które rozciągały się wypracowania pisemne, w każdym jednak razie ma on się rozciągać na więcej działów całego zakresu nauki a prócz tego ma posłużyć do osądzenia daru wykładania i zdatności dydaktycznej.

Na egzaminie tym, oprócz przewodniczącego i profesora, który egzaminuje, powinien zawsze być obecnym najmniej jeden z przybranych biegłych (§. 1).

§. 8.

Koniec egzaminu kandydatów na posady nauczycielskie w szkołach średnich gospodarstwa wiejskiego stanowi kollokwium z przedmiotów potrzebnych do ogólnego wykształcenia rolniczego (§. 3), od którego jednak mogą być uwolnieni ci, którzy w c. k. akademii rolniczej w Wiedniu zdali z dobrym skutkiem egzamin celem uzyskania dyplomu.

§. 9.

Gdy się skończy egzamin ustny, zebrani na nim delegaci orzekają o skutku większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§. 10.

Jeżeli skutek nie był zadawalający można ponowić egzamin uzdatniający atoli tylko raz. Termin do tego wyznaczony będzie w każdym z osobna przypadku.

§. 11.

Jeżeli skutek był zadawalający, egzaminowany otrzyma świadectwo, w którem określa się w krótkim zarysie ważniejsze szczegóły przebiegu nauk i skutki egzaminu we wszystkich jego częściach, a uzdolnienie do odpowiedniego przedmiotu wyraża się słowami „uzdolniony" lub „znamienicie uzdolniony."

§. 12.

Ustanawia się opłatę od egzaminu uzdatniającego w sumie 10 zł. wal. austr., która w razie ponawiania egzaminu składa się powtórnie.

Opłatę dołączyć należy do prośby o przypuszczenie do egzaminu a jeżeli kandytat odstąpi od egzaminu, nim otrzyma zadania do wypracowania domowego, opłata będzie mu zwrócona, co jednak nie nastąpi jeżeliby nie zdał egzaminu.

§. 13.

Czy i o ile świadectwo odbytego egzaminu uzdatniającego daje prawo do otrzymania jakiej posady, to zależy tylko od tego, jakie rozporządzenia wydadzą w tej mierze władze lub korporacye, którym podlegają szkoły rolnicze lub szkoły średnie gospodarstwa wiejskiego.

Mannsfeld r. w.

100.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3 lipca 1875,

o upoważnieniu przykomorka I klasy w Fürth do postępowania wywozowego z płynami wyskokowemi.

Stosownie do obowiązujących przepisów upoważnia się przykomorek I klasy w Fürth do postępowania wywozowego z płynami wyskokowemi wywożonemi za linią cłową z zastrzeżeniem zwrotu opłat.

Pretis r. w.

101.

Obwieszczenie ministerstwa handlu z dnia 3 lipca 1875,

o zmianie niektórych postanowień zawartych w dokumentach koncesyj z dnia 23 sierpnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 160) i z dnia 10 września 1872 (Dz. u. p. Nr. 138) na koleje żelazne parowe z Wiener-Neustadt do Gramat-Neusiedel, tudzież z Wiednia do Pottendorfu i do granicy krajowej węgierskiej w kierunku Szopronu.

Na mocy Najwyższych postanowień z dnia 7 grudnia 1874 i z dnia 30 kwietnia 1875 a po zniesieniu się z ministerstwem skarbu, zmienia się odnośne postanowienia zawarte w dokumentach koncesyj z dnia 23 sierpnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 160) na kolej żelazną parową w Wiener-Neustadt do Grammat-Neusiedel i z dnia 10 września 1872 (Dz. u. p. Nr. 138) na kolej żelazną parową z Wiednia do Pottendorfu i do granicy krajowej węgierskiej w kierunku Szopronu, w ten sposób, iż aż do dalszego rozporządzenia uwalnia się istniejącą jako przedsiębiorstwo obu przerzeczonych kolei żelaznych parowych spółkę akcyjną, w sądzie handlowym pod firmą „Kolej wiedeńsko-pottendorfsko-wienerneustadzka“, zaprotokołowaną, od włożonego na nią §§-mi 1-ym i 3-im ostatniego z przerzeczonych dokumentów koncesyj, obowiązku wybudowania linii z Pottendorfu do granicy austryackiej w kierunku Szopronu a moc koncesyj na obiedwie koleje żelazne, przedmiotem powyższych dokumentów koncesyj, będące a teraz w jedno przedsiębiorstwo złączone, ustanawia się dla jednej jak i drugiej na lat dziewięćdziesiąt, licząc od dnia 1 stycznia 1875 i uwalnia się rzeczone to przedsiębiorstwo co do kolei wiedeńsko-pottendorfskiej, jak to tej ostatniej artykułem I ustawy z dnia 24 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 55) zostało zapewnione, od podatku dochodowego i od opłaty stępli od kuponów, tudzież od wszelkiego podatku, jakiby w przyszłości mocą ustaw był zaprowadzony, na lat siedm, licząc od dnia 1 stycznia 1875, w taki sposób, że uwolnienie kolei Wiener-Neustadzko-Grammat-Neusiedelskiej, w myśl dokumentu koncesyi z dnia 23 sierpnia 1869 (Dz. u. p. Nr. 160), na lat piętnaście, od podatków i opłat, utraci swoję skuteczność z upływem powyższego siedmioletniego okresu.

Chlumecky r. w.

102.

Rozporządzenie ministra handlu z dnia 6 lipca 1875,

o zaprowadzeniu alkoholometrów przepisanych w nowym Porządku sprawdzania miar i wag.

Pod względem zaprowadzenia nowych alkoholometrów, przepisanych w §§. 33 i 34 porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171) rozporządza się co następuje:

Zacząwszy od dnia 1 stycznia 1876 wolno będzie kupować i sprzedawać alkohol w handlu wyskokowym tylko podług odsetków rzeczywistych objętości alkoholu w ciepłocie prawidłowej + 12° R. (prawdziwa gęstość wyskoku).

Do oznaczenia prawdziwej gęstości wyskoku używać się ma zacząwszy od dnia 1 stycznia 1876 wyłącznie tylko alkoholometru przepisanego w §. 33 Porządku sprawdzania miar i wag z dnia 19 grudnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 171) z należącemi do niego tablicami zamienniczemi, które c. k. komisya główna miar i wag uchwaliła pod dniem 5 marca 1874 na mocy artykułu XVIII Porządku

miar i wag z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z roku 1872) i w wykonaniu §-fu 36-go rzeczonego Porządku sprawdzania.

Właściciel alkoholometru obowiązany jest w każdym przypadku, gdy takowego używa do sprzedaży płynów wyskokowych, jakoteż na każde żądanie władzy, udowodnić ukazaniem świadectwa sprawdzenia, należącego do alkoholometru, że narzędzie odpowiada bliższemu oznaczeniu w temże świadectwie sprawdzenia wyrażonemu.

Powinno się więc zachowywać starannie świadectwo sprawdzenia należące tylko do narzędzia w takowem oznaczonego. Gdyby zginęło, posłać należy narzędzie, którego się tyczyło, do jednego z urzędów miar i wag, do sprawdzania alkoholometrów upoważnionego, który, jeżeli narzędzie okaże się w sprawdzeniu jeszcze dokładnem, wyda za przepisaną w taryfie opłatą nowe świadectwo sprawdzenia. Póki to nie nastąpi, nie wolno tego narzędzia używać w sprzedaży.

Do obliczenia prawdziwej gęstości wyskoku z odczytanych na alkoholometrze podług §. 3 wielkości, wolno używać w sprzedaży płynów wyskokowych tylko tablicy stęplowanej, do alkoholometru należącej. Gdyby zginęła, którykolwiek urząd miar i wag, do sprawdzania alkoholometrów upoważniony, może wydać inny stęplowany egzemplarz, opiewający na świadectwo sprawdzenia tego alkoholometru, tylko za nadesłaniem tego świadectwa sprawdzenia i za przepisaną w taryfie opłatą.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu rozporządzeniu karane będą według przepisów artykułu VI ustawy z dnia 23 lipca 1871 (Dz. u. p. Nr. 16 z r. 1872) o zaprowadzeniu nowego Porządku miar i wag.

Chlumecky r. w.

103.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 7 lipca 1875,

tyczące się obliczenia kosztów wykonania kasy, które mają być zwrócone przez przestępców skazanych na karę więzienia.

Ażeby obliczanie kosztów wykonania kary, które mają być zwracane przez przestępców, skazanych na karę więzienia, uprościć i uczynić łatwiejszem do przeglądu, ministerstwo sprawiedliwości, zniosłszy się z ministerstwami spraw wewnętrznych i skarbu, jakoteż z najwyższą Izbą obrachunkową, postanawia, ażeby zacząwszy od dnia 1 stycznia 1876 sądy, które mają ściągać te wynagrodzenia, brały takowe na przepis i obliczały już nie podług przepisanych rozporządzeniem byłego ministerstwa stanu, ministerstwa sprawiedliwości i skarbu, tudzież najwyższej Władzy do kontroli rachunków z dnia 26 lipca 1861 Dz. u. p. Nr. 84, wykazów *A* i *B*, tyczących się wzięcia na przepis i uiszczenia, lecz podług załączonego wzoru.

Inne przepisy rzeczonego rozporządzenia pozostają niezmienione.

Unger r. w.

Wzór I.

Wykaz

kosztów wykonania kary które w sądzie niżej wyrażonym przez skazanych przestępców mają być i zostały zwrócone w półroczu 18 . .

Liczba bieżąca	**Nazwisko** więźnia wypłatnego	Władza sądowa która wyrok wydała, data i liczba tego ostatniego	Kara więzienia: Cały czas lat	Kara więzienia: Cały czas miesięcy	Kara więzienia: Porządek od	Kara więzienia: Koniec włącznie do	Kara więzienia: Miejsce wykonania	Należytość za wykonanie, dziennie c.	Przeto ogółem zł.	Przeto ogółem c.	Czas za który zapłatę uiszczono od	Czas za który zapłatę uiszczono włącznie do	Należytości te wzięto na przepis: w rachunku podręcznym kosztów inkwizycyi sądu w	Należytości te wzięto na przepis: Podług pozycyi wykazu	do ściągnięcia we własnym powiecie w kwocie zł.	do ściągnięcia we własnym powiecie w kwocie c.	do ściągnięcia przez inne sądy w kwocie zł.	do ściągnięcia przez inne sądy w kwocie c.	do odpisania w kwocie zł.	do odpisania w kwocie c.	Zostaje przeto reszta zł.	Zostaje przeto reszta c.	**Uwaga**